

Вовчєня

Дмитро Чуб

Смеркалось, коли до хати увійшов батько і, щось тримаючи в полі чумарки, сказав до сина:

— Васильку! А якого я тобі звіра приніс! — І випустив на до лівку сіреньке щеня. Але, побачивши, що по обличчю хлопця пробігла тінь розчарування, батько додав:

— Та це ж вовчєня, а ти думаєш...

— Вовчєня? — перепитав хлопчик. А звірятко тим часом, піді бравши під себе пухнастий хвостик, метнулось під ліжку. І Василько, сівши коло ліжка, стежив за кожним рухом сірого вовчєняти.

Слово "вовк" для Василя звучало гордо.

Скільки він чув страшних оповідань і казок про вовків. А тепер у нього в самого є вовк.

Дідусь йому часто розповідав про вовків, ще за ті часи, коли їх було багато. І про те, як за ним гналися два вовки, коли він їхав уночі повз ліс додому, і про те, як вовки колись узимку зібралися по високих заметах снігу, прорвали у хліві стріху і, залізши, по розривали багато овець.

Також розповідав, як він на засідках у лісі убив сусідського собаку, прийнявши за вовка.

"Ні, я з нього зроблю ручного вовка", — думав Василько. І, справді, вовчєня швидко звикало, особливо до Василька, який завжди його доглядав і годував.

За кілька день хлопець влаштував вовчєня у хліві. Він узяв діжку, намонистив соломи й переніс його туди, назвавши його Сірком. Скоро про Сірка знало ціле село. Багато дітвори приходило подивитись на вовчєня, хоч оком глянути. Василько так звик до нього, що, прокинувшись уранці чи прийшовши із школи, відразу біг до Сірка, який, здавалось, теж чекав його з не меншою радістю, ставав на задні лапи, намагався вилізти з діжки. І Василько виймав його, виносив з хліва, бігав по двору, дратував його, перекидався, качався разом з ним по траві. Дворові собаки Плахта та Рябко теж не ворогували з вовчєням і ставилися до нього, мов до щеняти.

Пізніше Василько прив'язував Сірка на ланцюжок до паркану, щоб де не забіг або щоб хто його не вкрав. Люди, що йшли повз двір, часто зупинялись, щоб подивитись на вовчика, кинути йому шматок хліба чи м'яса.

І хлопцеві приємно було, що деякі жінки з острахом поглядали на вовка, з яким він, Василько, був у такій дружбі.

За півроку Сірко уже зробився великим і міцним. Коли до нього приходив Василько, він намагався зчепитись і лизнути хлопцеві губи, обнюхати кишені, чи не приніс чого їсти, але хвостом майже не махав, як це роблять собаки.

Іноді, побачивши в садку чужого пса, Василько відпускав його й разом зі своїми собаками пускався навздогін. І горе було чужому собаці: якщо він не встиг втекти геть,

живим його вже не випускали. Особливо жорстоко розправлявся Сірко. Проте Василько став помічати, що собаки починали ніби боятись вовка, триматись осторонь. А трохи згодом Сірко уже часто ошкіряв зуби на свиней і собак. Тому доля вовка незабаром принесла Василькові чимало смутку.

Виріши у дорослого вовка, він, мабуть, відчув самотність, тягу до свого вовчого життя.

І часто серед ночі, коли на селі панувала тиша, раптом розносилося тужливе зтяжне вовче виття. Тоді навколишні собаки починали гавкотняну, зчиняючи гвалт, і не замовкали до ранку, чуючи близьку присутність свого ворога.

— Треба буде вовка вбити, — сказав якимось увечері батько, — а то ще якогось лиха накоїть.

Сусіди теж підказували таку думку. Але одного ранку Василько стривожений убіг у хату і крикнув:

— Тату, вовка нема, втік!

Справді, мов передбачаючи небезпеку, він уночі одірвався і втік із шматком ланцюга.

З тиждень хлопець тяжко сумував і скучав за вовком, але потім весняна робота потроху розвіяла цей смуток. Василько уже сам був парубійком, і на нього чимдалі більше лягало роботи.

Влітку їхні вівці паслися в загальній отарі за п'ятнадцять кілометрів від села в горах, і йому доводилося їздити туди по молоко, сир або разом із іншими хлопцями пасти овець чи скотину.

На ніч вони загнали овець у загін, а самі ночували в курені. Коло пастухів було кілька собак, що допомагали пасти, а також стерегти вночі, щоб не напали часом вовки, що траплялись поблизу в гірських лісах. Василь не раз чув зловісне виття вовків, що тривожило отару й пастухів, розносячись луною по лісу.

Час швидко минав. Було під осінь, коли Василько, їдучи верхи, повертався з пасовиська додому. Потроху смеркалося. Він пере їхав місток і, прив'язавши коня, збіг до потічка напиться води. Та не встиг набрати її у пригірщ, як кінь раптом захропів і затанцював на місці.

Хлопець кинувся назад, але кінь, перервавши уздечку, щосили подався по дорозі в бік села.

Василько почав був кликати коня, але вмить оторопів: до нього з-за кущів вибіг вовк. На мить зупинившись, він знову став наближатись до хлопця. Затремтівши з переляку, Василько вихопив з-за халяви свій ніж і вирішив боронитися. Але в ту ж мить помітив на шії вовка нашійник і шматок ланцюга.

— Сірко! — крикнув, зрадівши, Василь.

Вовк, видно, перший пізнав Василька і сміливіше підбіг до хлопця. Тернувшись по давньому об його ноги, він почав обнюхувати кишені.

"Певно, голодний", — подумав Василько і дав йому шматок коржа.

За кілька хвилин хлопець виходив з лісу, а поруч нього біг Сірко. Василько гладив

його по спині, а він тулився до ніг, за бігаючи то з одного боку, то з другого, ніби хотів затримати свого приятеля.

Але коли в долині блиснули вогники села, а потім почулося й гавкання собак, вовк зупинився, заворушив вухами й далі не пішов. Тоді хлопець взяв за шматок ланцюга і поспробував повести його. Проте після кількох кроків вовк знову зупинився. Та Василько й сам знав, що дома для Сірка спокою не буде, сам батько буде проти й може забити Сірка, тому й сам уже не хотів вести його далі. В цей час Василькові зробилось невимовно боляче й шкода Сірка. У хлопцеві ворухнулася давня приязнь до тварини, яку він так любив, вирощував, годував, бавився. Але життя поклало між ними глибоку прірву.

Надворі тим часом уже майже зовсім смеркло, треба було поспішати, щоб дома не турбувалися про нього. Постоявши ще трохи на місці, Василько нахилився, обійняв Сірка за шию, при тулився щокою до теплої морди вовка і трохи не заплакав.

Потім хотів уже йти, але вернувся знову, відчепив нашийника з обривком ланцюга, ще раз обійняв слухняну тварину й пішов геть, раз у раз оглядаючись.

Зникаючи позаду в темряві, вовк стояв на місці, дивлячись Василькові вслід. І коли вже хлопець досить далеко відійшов, позаду почулось сумне затяжне виття, в якому чути було важкий смуток і самотність.

А люди після того часто згадували про вовка й казали, що то, мабуть, не справжній вовк, а наполовину собака, що так звик до Василька.